

Suvestinė redakcija nuo 2019-03-15 iki 2019-06-30

Istatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. 55-1049, i. k. 09410101STA0001-533

Nauja įstatymo redakcija nuo 2008-10-01:

Nr. X-1722, 2008-09-15, Žin., 2008, Nr. 113-4290 (2008-10-01), atitaisyamas skelbtas: Žin., 2011, Nr. 45

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS
ĮSTATYMAS

1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – skatinti ir plėtoti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) ir Europos vietos savivaldos chartijos nuostatas, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Savivaldybė** – įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą, kuri sudaro jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ir savivaldybės tarybos sprendimams tiesiogiai įgyvendinti. Savivaldybė yra viešasis juridinis asmuo.

2. **Vietos savivalda** – įstatymo nustatyto valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų bendruomenės, kuri turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, savitvarka ir savaveiksmiškumas pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją.

3. **Savivaldybės institucijos** – už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos institucijos:

1) savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, kuriai vadovauja Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (toliau – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas) nustatyta tvarka vienmandatėje rinkimų apygardoje tiesiogiai išrinktas savivaldybės tarybos narys – savivaldybės meras (toliau – meras). Meras yra savivaldybės vadovas, vykdamas šiam ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus;

2) savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) – savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavaduotojai) (kai ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiama (steigiamos) ir kai šiai (šioms) pareigybei (pareigybėms) suteikiami vykdomosios institucijos įgaliojimai), turintis viešojo administravimo teises ir pareigas;

4. **Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba** – subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-1631, 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18921

5. **Savivaldybės centralizuota vidaus audito tarnyba** – savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, įsteigtas vidaus auditui atlikti savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ar kituose savivaldybės viešuosiuose juridiniuose asmenyse, pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui.

6. **Savivaldybės valdoma įmonė** – savivaldybės įmonė, veikianti pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, taip pat akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurių vienai ar kelioms savivaldybėms nuosavybės teise priklausiančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-1163, 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-29, i. k. 2018-08637

7. **Savivaldybės administravimo subjektai** – savivaldybės institucijos ir įstaigos, kiti subjektai, turintys teisės aktų suteiktus įgaliojimus, atliekantys jiems pavestas administravimo funkcijas ir atsakingi už šių funkcijų įgyvendinimą.

8. **Savivaldybių funkcijos** – Konstitucijos nustatytos, šio ir kitų įstatymų savivaldybėms priskirtos vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijos.

9. **Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija** – Konstitucijos ir įstatymų nustatyta kompetencija, kurios negali perimti, kištiš j ją, įgyvendinti jokia kita savivaldybės institucija. Savivaldybės taryba negali atsisakyti savo išimtinės kompetencijos ar perduoti ją kitoms savivaldybės institucijoms.

10. **Paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija** – įstatymų nustatyta kompetencija, kurią savivaldybės taryba įgyvendina pati arba gali perduoti savivaldybės vykdomajai institucijai (institucijoms) savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

11. **Savivaldybės bendruomenė** – savivaldybės nuolatiniai gyventojai, bendrais viešaisiais poreikiais, interesais ir savivaldos teisiniais santykiais susieti su savivaldybės taryba ir kitais viešojo administravimo funkcijas atliekančiais savivaldybės subjektais.

12. **Gyvenamosios vietovės bendruomenė** – savivaldybės gyvenamosios vietovės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų vietovių) gyventojai, susieti bendrais gyvenimo kaimynystėje poreikiais ir interesais ir tenkindami šiuos poreikius ir interesus veikiančiais įvairiomis tiesioginio dalyvavimo formomis (susirinkimas, viešas svarstymas, apklausa, veikla per savo atstovus, bendruomeninės organizacijos ir kt.).

13. **Bendruomeninė organizacija** – asociacija, kurios steigėjai ir nariai yra gyvenamosios vietovės bendruomenės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų vietovių) gyventojai (jų atstovai) ir kurios paskirtis – per iniciatyvas įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje.

14. **Seniūnaitis** – gyvenamosios vietovės ar jos dalies bendruomenės išrinktas atstovas, turintis šio įstatymo nustatytas teises ir pareigas.

15. **Sueiga** – seniūnaitių susirinkimas, kuriame sprendžiami šio įstatymo nustatyti klausimai.

16. **Savivaldybės tarybos narių frakcija** – ne mažiau kaip trys savivaldybės tarybos nariai, pirmajame ar kitame savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, deklaruojant, kad veiks savivaldybės taryboje tęsia susivieniję j frakciją.

17. **Savivaldybės tarybos narių grupė** – savivaldybės tarybos nariai, nesusivieniję j savivaldybės tarybos narių frakcijas.

18. **Savivaldybės tarybos dauguma** – savivaldybės tarybos narių frakcija ir (ar) savivaldybės tarybos narių grupė, delegavusios (delegavusi) savo kandidatų j savivaldybės vykdomąją instituciją arba mero pavaduotojo pareigas ir pirmajame ar kitame savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, pateikusios (pateikusi) savo veiklos programą, taip pat savivaldybės tarybos narių frakcija ir (ar) savivaldybės tarybos narių grupė, viešu pareiškimu nedeklaravusios (nedeklaravusi), kad nedalyvauja sudarant savivaldybės vykdomąją instituciją, ir nedelegavusios (nedelegavusi) j mero pavaduotojo pareigas savo kandidatų.

19. **Savivaldybės tarybos opozicija** – savivaldybės tarybos mažumai priklausanti savivaldybės tarybos narių frakcija (frakcijos) ir (ar) savivaldybės tarybos narių grupė (grupės), pirmajame ar kitame savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, deklaruavusios (deklaravusi), kad nesiūlo savo kandidato sudarant savivaldybės vykdomąją instituciją, nedelegavusios (nedelegavusi) savo kandidatų j mero pavaduotojo pareigas ir pateikusios (pateikusi) savo veiklos kryptis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-2494, 2016-06-28, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19345

Nr. XIII-1965, 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-20, i. k. 2019-02745

18 straipsnis. Nuostatos dėl teisės aktų sustabdymo, panaikinimo, apskundimo

1. Savivaldybės tarybos priimtus teisės aktus gali sustabdyti, pakeisti ar panaikinti pati savivaldybės taryba. Kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti pagal kompetenciją savivaldybės taryba. Savivaldybės administracijos direktorius ar kiti savivaldybės viešojo administravimo subjektai savo priimtus teisės aktus gali sustabdyti ir juos pakeisti ar panaikinti. Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pagal kompetenciją priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti jis pats arba savivaldybės administracijos direktorius.

2. Bet kuri šio straipsnio 1 dalyje nurodyta savivaldybės institucija, panaikinusi kito savivaldybės viešojo administravimo subjekto norminį administracinį teisės aktą, prireikus perduoda klausimą iš naujo nagrinėti tam pačiam administravimo subjektui, kurio aktas panaikintas, arba pati jį išnagrinėja ir priima tuo klausimu norminį administracinį teisės aktą, arba pripažįsta, kad tokio akto priimti nereikia.

3. Savivaldybių institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimti administraciniai teisės aktai gali būti skundžiami teismui.

PATVIRTINTA
Klaipėdos miesto savivaldybės
tarybos 2014 m. sausio 30 d.
sprendimu Nr. T2-3 (keistas
2015-05-28 sprendimu Nr. T2-
118, 2015-09-24 sprendimu
Nr. T2-220)

ŠEIMOS TARYBOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie nuostatai reglamentuoja prie Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) veikiančios Šeimos tarybos funkcijas, teises ir darbo organizavimą.
2. Šeimos taryba – prie Savivaldybės tarybos visuomeniniais pagrindais veikiantis patariamasis kolegialus organas.
3. Šeimos tarybos sudėtį ir nuostatus tvirtina Savivaldybės taryba.
4. Šeimos taryba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Savivaldybės tarybos sprendimais, kitais teisės aktais bei šiais nuostatais.
5. Vykdydama savo veiklą Šeimos taryba bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybės institucijomis ir įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios dirba su šeimomis ar joms atstovauja.

II. ŠEIMOS TARYBOS VEIKLOS TIKSLAS IR FUNKCIJOS

6. Šeimos tarybos tikslas – padėti įgyvendinti savivaldybės funkcijas, kuriant šeimai palankią aplinką savivaldybėje, ir stiprinti bendradarbiavimą tarp savivaldybės institucijų ar įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų, dirbančių su šeimomis ar joms atstovaujančių.
7. Siekdama įgyvendinti savo veiklos tikslą, Šeimos taryba vykdo šias funkcijas:
 - 7.1. analizuoja, stebi ir vertina savivaldybės teisės aktų, turinčių įtakos šeimų padėčiai savivaldybėje, rengimą ir įgyvendinimą;
 - 7.2. teikia Savivaldybės tarybai, Savivaldybės tarybos komitetams, Savivaldybės administracijai siūlymus dėl savivaldybės prioritetų, susijusių su šeimai palankios aplinkos savivaldybėje kūrimu, nustatymo ir šeimoms aktualių klausimų sprendimo, taip pat ir dėl:
 - 7.2.1. paslaugų ir infrastruktūros šeimai, nėščiosioms, vaikams (įskaitant viešąjį transportą, žaidimų aikštes kiemuose, vaikų priežiūros kambarius darbovietėse ir pan.) savivaldybėje plėtros;
 - 7.2.2. teigiamo visuomenės požiūrio į šeimą stiprinimo;
 - 7.2.3. šeimos gerovės ir materialaus saugumo užtikrinimo;
 - 7.2.4. sąlygų įgyvendinti šeimos prokreacinę funkciją gerinimo;
 - 7.2.5. kitų šeimoms aktualių klausimų;
 - 7.3. teikia savivaldybės institucijoms ir įstaigoms siūlymus dėl veiksmų, kuriant šeimai palankią aplinką savivaldybėje, įgyvendinimo tobulinimo;
 - 7.4. kartą per metus informuoja Savivaldybės tarybą apie savo veiklą;
 - 7.5. informuoja visuomenę apie Šeimos tarybos tikslus ir veiklą;
 - 7.6. vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

III. ŠEIMOS TARYBOS TEISĖS

8. Šeimos taryba turi teisę:

- 8.1. dalyvauti Savivaldybės tarybos, Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių posėdžiuose, kuriuose svarstomi su šeima susiję klausimai;
- 8.2. gauti iš valstybės ir Savivaldybės administracijos padalinių, skyrių, kitų įstaigų bei organizacijų informaciją bei dokumentus, kurių reikia Šeimos tarybos veiklai;
- 8.3. dalyvauti stebėtojo teise Savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose;
- 8.4. kviesti į savo posėdžius valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų, nevyriausybinė organizacijų bei kitų įstaigų atstovus, nepriklausomus ekspertus;
- 8.5. organizuoti diskusijas šeimoms aktualiais klausimais savivaldybėje.

IV. ŠEIMOS TARYBOS SUDARYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Šeimos tarybą iš 14 narių 4 metų laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip Savivaldybės tarybos kadencijai, tvirtina Savivaldybės taryba. Šeimos taryba sudaroma pariteto principu: pusė narių atstovauja savivaldybės institucijoms ir įstaigoms, kita pusė – nevyriausybinėms organizacijoms, dirbančioms su šeimomis ar joms atstovaujančioms.

10. Į Šeimos tarybą siūlo:

- 10.1. 7 atstovus – nevyriausybines organizacijos;
- 10.2. 1 atstovą – Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius;
- 10.3. 1 atstovą – Klaipėdos psichologinė pedagoginė tarnyba;
- 10.4. po 1 atstovą – Savivaldybės tarybos Sveikatos ir socialinių reikalų, Kultūros, švietimo ir sporto, Miesto ūkio ir aplinkosaugos, Finansų ir ekonomikos ir Miesto plėtros ir strateginio planavimo komitetai.

11. Savivaldybės interneto tinklalapyje ir Klaipėdos dienraščiuose viešai paskelbus atranką į Šeimos tarybos narius, atranka organizuojama tokia tvarka:

- 11.1. nevyriausybines organizacijos, dirbančios su šeimomis, pačios organizuojasi atstovų atranką. Atrankai organizuoti, iš anksto suderinus, Savivaldybės administracija suteikia patalpas;
- 11.2. 10.2 ir 10.3 papunkčiuose numatytų įstaigų vadovai deleguoja atstovus;
- 11.3. 10.4 papunktyje numatyti komitetai deleguoja atstovus.

12. Apie deleguojamus asmenis, neviršijant nustatytų kvotų, raštu informuojamas Savivaldybės administracijos direktorius.

13. Šeimos taryba:

13.1. per pirmąjį savo posėdį iš narių renka kandidatą į pirmininkus. Šeimos tarybos pirmininko kandidatūrą teikia savivaldybės merui. Mero teikimu Šeimos tarybos pirmininką tvirtina Savivaldybės taryba;

13.2. Savivaldybės tarybai patvirtinus Šeimos tarybos pirmininką iš narių renka pirmininko pavaduotoją. Pirmininku išrinkus patvirtinus savivaldybės institucijos ar įstaigos atstovą, pavaduotojū turi būti išrinktas nevyriausybines organizacijos atstovas ir atvirkščiai.

14. Šeimos tarybos nario įgaliojimai nutrūksta, jeigu:

- 14.1. Šeimos tarybos narys atsistatydina savo noru;
- 14.2. nutrūksta jo darbo (tarnybos) santykiai atstovaujamoje savivaldybės institucijoje ar įstaigoje;

14.3. jis atšaukiamas jį delegavusios institucijos iniciatyva.

15. Šeimos taryba dirba pagal kasmet sudaromą ir tvirtinamą (protoliniu sprendimu) veiksmų planą.

16. Šeimos tarybos posėdžius inicijuoja ir veda Šeimos tarybos pirmininkas, jo nesant – pavaduotojas. Inicijuoti posėdį gali ir 1/3 Šeimos tarybos narių.

17. Kiekvienas Šeimos tarybos narys turi teisę siūlyti klausimus posėdžiui, iš anksto informavęs apie tai pirmininką.

18. Šeimos tarybos posėdžius organizuoja ir protokuoja Savivaldybės administracijos specialistas Savivaldybės administracijos direktoriaus pavedimu, Savivaldybės administracija suteikia patalpas.

19. Šeimos taryba renkasi ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį, esant būtinybei – dažniau.

20. Šeimos tarybos posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja daugiau kaip pusė Šeimos tarybos narių.

21. Šeimos tarybos narys, negalintis dalyvauti posėdyje, turi teisę išreikšti savo nuomonę, t. y. balsuoti elektroniniu paštu. Sprendimai priimami, kai jiems pritaria daugiau kaip pusė narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia pirmininko balsas.

22. Šeimos tarybos sprendimai yra vieši, informacija skelbiama Klaipėdos miesto savivaldybės interneto tinklalapyje.

23. Šeimos tarybos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio.
